

Umeå universitet
901 87 Umeå

Luntmakargatan 13, Box 7851,
SE-103 99 Stockholm, Sweden
Tfn/Phone: +46 8 563 085 00
Fax: +46 8 563 085 50
hsv@hsv.se, www.hsv.se

Per-Gunnar Rosengren
08-563 088 16
per-gunnar.rosengren@hsv.se
BESLUT

2009-01-27
Reg.nr 83-6235-09

Ansökan om tillstånd för alternativt urval för antagning till arkitektprogrammet vid Umeå universitet

Ärendet

Umeå universitet ansökte i december 2008 om att få använda ett alternativt urval till arkitektutbildningen vid universitetet. Umeå universitet avser att använda det s.k. arkitektprovet på ett liknande sätt som övriga arkitektutbildningar i landet. Arkitektprovet används av arkitektutbildningarna vid Chalmers Tekniska högskola, Lunds universitet och Kungliga Tekniska högskolan.

Bakgrund

Umeå universitet har fått tillstånd att utfärda arkitektexamen och ansöker nu om ett alternativt urval där det s.k. arkitektprovet ska användas till hälften av platserna. Utbildningen vid Umeå universitet startar höstterminen 2009 omfattar preliminärt 60 platser. Umeå universitet menar att det är positivt om landets arkitektutbildningar har likformiga antagningsregler.

Utbildningen i Umeå bygger på en syftes av vetenskapliga, konstnärliga och professionella lärandemål. Syftet med provet är att hitta sökande som har fallenhet för arkitektutbildning och att försöka bredda rekryteringen till programmet.

Lärosätets beskrivning av urvalsinstrumentet

Urvalet sker i två steg där de sökande först lämnar in en hemuppgift som gjorts efter anvisningar. Av de sökande som skickat in hemuppgiften väljs ett antal ut för att delta i steg 2 i arkitektprovet. Arkitektprovet genomfördes under våren 2008 och då förlöpte provet enligt följande. 720 hemuppgifter skickades in till den utbildning som studenterna var mest intresserade av. Vid ett gemensamt provtillfälle får studenterna göra ytterligare uppgifter. Efter provet skickar deltagarna in provuppgifter och hemuppgift för att bedömas av en jury. År 2008 var det 367 genomförda prov som bedömdes av juryn. Juryns beslut resulterar i en rangordningslista. 140 provdeltagare blev rangordnade 2008.

Arkitektprovet är tänkt att visa fallenhet och intresse för arkitektur hos de sökande. Juryn försöker bedöma:

- iakttagelseförmåga hos de sökande, förmågan att avbilda föremål

- social inlevelseförmåga, förmågan att beskriva i text och bild en medmänniskas/människors förhållande till olika situationer och miljöer
- rumsligt tredimensionellt tänkande, förmågan att förstå rumsliga sammanhang och uttrycka dessa i bilder och modeller
- förmåga till tekniskt-konstruktivt tänkande, förmågan att kunna gestalta och konstruera föremål, en byggnad eller en apparat för något bestämt ändamål
- kompositionsförmåga, förmåga att i olika material med hjälp av ljus, form och färg skildra t.ex. stämningar, rytm och rörelse.

Högskoleverkets bedömning

Högskoleverket anser att de skäl som Umeå universitet anför för att använda ett alternativt urval till arkitektutbildningen är av sådan tyngd att en större omfattning än en tredjedel av platserna bör få användas till ett alternativt urval.

Högskoleverket har beslutat om riktlinjer för det alternativa urvalet och där kommit fram till att om det alternativa urvalet inte omfattar samtliga platser, bör platsfördelningen göras så att tillräckligt med platser också finns till betyg och högskoleprovsresultat

Högskoleverkets beslut

Högskoleverket medger enligt 7 kap. 15 § högskoleförordningen att Umeå universitet får använda ett alternativt urval till högst 50 procent av platserna till arkitektprogrammet, resterande platser ska fördelas så att av de resterande platserna ska hälften användas till betygsurvalet och hälften till högskoleprovsurval.

Tillståndet gäller för antagning till höstterminen 2009 till och med höstterminen 2011. Därefter ska Umeå universitet inkomma med en uppföljning av det alternativa urvalet. Uppföljningen ska vara Högskoleverket till handa senast den 30 september 2009.

Högskoleverket förutsätter att informationen till presumtiva sökande innehåller en noggrann beskrivning av antagningen till arkitektutbildningen i Umeå.

Beslut i detta ärende har fattats av Leif Strandberg, ansvarig för Högskoleverkets tillståndsgivning, efter föredragning av Per Gunnar Rosengren, utredare.

Leif Strandberg

Per Gunnar Rosengren